

محور مقاله: آلودگی خاک و آب و سلامت محصولات کشاورزی

اثر بیوچار برگ گردو و حضور روی بر سینتیک جذب سرب در یک خاک آهکی شنی

صادق رئیسی نافچی^{۱*}، حمیدرضا متقیان^۲، علیرضا حسین پور^۳^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علوم خاک دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهرکرد^۲ استادیار گروه علوم خاک دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهرکرد^۳ استاد گروه علوم خاک دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهرکرد

چکیده

بیوچار حاصل از گرماکافت ضایعات آلی یکی از جاذب‌های کارآمد و کم‌هزینه برای حذف سرب از آب و یا تثبیت آن‌ها در خاک است. به علاوه سرعت جذب از مهم‌ترین فرآیندهای کنترل‌کننده تحرک فلزات در خاک است. همچنین خاک‌ها معمولاً در معرض چند فلز قرار می‌گیرند. بنابراین، در این تحقیق اثر بیوچار برگ گردو (۱ درصد وزنی - وزنی بیوچار تولیدشده در دمای ۴۰۰ درجه سانتی‌گراد) بر سینتیک جذب Pb^{2+} در حضور Zn^{2+} در یک خاک آهکی شنی بررسی شد. نتایج نشان داد که معادله تابع توانی، جذب سرب را در حضور و عدم حضور روی به خوبی توصیف کرد ($R^2 > 0.85$). به طور میانگین بیوچار، جذب سرب را در هر دو سیستم جذب (رقابتی و منفرد) ۱۱ میلی‌گرم بر کیلوگرم افزایش داد. سرعت جذب (ضریب b) سرب با کاربرد بیوچار کاهش یافت؛ در حالی که مکان‌های دارای امکان جذب (ضریب a) افزایش یافتند. همچنین سرعت جذب سرب در سیستم منفرد نسبت به سیستم رقابتی کم‌تر بود. به طور کلی نتایج نشان داد که بیوچار برگ گردو تهیه‌شده در دمای ۴۰۰ درجه سانتی‌گراد می‌تواند با افزایش جذب سرب بر تثبیت آن مؤثر باشد.

کلمات کلیدی: بیوچار، سیستم رقابتی، سینتیک جذب

مقدمه

امروزه آلودگی خاک با فلزات سنگین به دلیل تغییرناپذیری، غیرقابل تجزیه بودن و پایداری آن‌ها در خاک یکی از مهم‌ترین چالش‌های اساسی دنیا به‌شمار می‌رود که می‌تواند باعث تهدید جنبه‌های کمی و کیفی امنیت غذایی شده و سلامتی موجودات زنده را به خطر بیندازد (Yousaf و همکاران، ۲۰۱۷). به همین دلیل مسئله آلوده‌شدن خاک‌ها به عناصر سنگین در سطح وسیع، به یک امر مهم زیست‌محیطی تبدیل شده است. کاربرد آفت‌کش‌ها، کودها، آبیاری با آب‌های آلوده و فعالیت صنایع باعث آلودگی خاک‌های کشاورزی با فلزات سنگین شده است (Adriano و همکاران، ۲۰۰۴). همچنین آلودگی خاک با فلزات سنگین، اغلب به یک آلاینده محدود نمی‌شود و معمولاً چند آلاینده به‌طور همزمان (رقابتی) در غلظت‌های زیاد در خاک یافت می‌شوند (Del Rio و همکاران، ۲۰۰۶).

سرب یکی از آلاینده‌های مهم به‌شمار می‌رود که اکثراً در محیط به صورت Pb^{2+} وجود دارد (Alloway، ۱۹۹۵). روش‌های متعدد فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی برای مقابله با آلودگی‌های آلی و معدنی پیشنهاد شده است (Del Rio و همکاران، ۲۰۰۶). در میان روش‌های موجود جذب سطحی روشی ساده، پرکاربرد، مؤثر و ارزانی است. جذب سطحی بر روی یک جاذب به علت وجود نیروی جاذبه اتم‌ها یا مولکول‌های موجود بر سطح آن جاذب است که از طریق عدم تحرک فلزات سنگین در خاک، باعث کاهش پراکندگی آن‌ها در محیط و همچنین کاهش خطرات بر سلامت انسان و اکوسیستم می‌شود (Alloway، ۱۹۹۵). بیوچار محصول فرآیند تجزیه‌گرمایی مواد آلی است که تحت شرایط اکسیژن محدود تهیه می‌شود. این ماده غنی از کربن، دارای تخلخل، سطح ویژه، ظرفیت تبادل کاتیونی بالا و همچنین گروه‌های عامل سطحی می‌باشد و به دلیل غیرمتحرک کردن فلزات سنگین و ترسیب کربن مورد توجه بسیاری از محققان قرار گرفته است (Liang و همکاران، ۲۰۱۵). به طور کلی تبادل کاتیونی (سرب با کاتیون‌های تبادلی بیوچار مانند کلسیم، منیزیم، سدیم و پتاسیم)، تشکیل کمپلکس (با مواد معدنی و هومیک بیوچار) و رسوب به شکل اکسی-هیدروکسیدها، کربنات‌ها و فسفات‌ها سه مکانیسم اصلی جذب سرب توسط بیوچار هستند که تحت تأثیر ماده اولیه، دمای پیرولیز و pH بیوچار قرار می‌گیرند (Hongbo و همکاران، ۲۰۱۷).

مطالعات متعدد (Jiang و همکاران، ۲۰۱۲؛ Houben و همکاران، ۲۰۱۳؛ Melo و همکاران، ۲۰۱۶) نشان دادند استفاده از بیوچارهای مختلف تهیه شده در دماهای متفاوت سبب بی‌تحرك شدن، کاهش فراهمی فلزات و کاهش پتانسیل سمیت فلزات سنگین شده است. Jiang و همکاران (۲۰۱۲) گزارش کردند که اثر بیوچار تهیه شده از ضایعات برنج در دمای ۴۰۰ درجه سانتی‌گراد بر میزان جذب مس، سرب و کادمیم در خاک‌های آلوده چین باعث غیرمترک شدن فلزات مذکور در خاک شد، همچنین متوسط جذب سرب، مس و کادمیم به ترتیب ۱/۹۴، ۸/۱۳ و ۱۴/۱ درصد افزایش یافت. آن‌ها دلیل این افزایش جذب را افزایش قابل توجه بار منفی سطح خاک و pH خاک در اثر تیمار کردن با بیوچار دانستند. Houben و همکاران (۲۰۱۳) بیان کردند که بیوچار حاصل از کاه و کلش کلزا که در دمای ۶۰۰ درجه سانتی‌گراد تهیه شده بود باعث کاهش ۷۱، ۸۷ و ۹۷ درصدی مقدار کادمیم، روی و سرب عصاره‌گیری شده با کلرید کلسیم ۱۰ میلی‌مولار شد. آن‌ها اظهار داشتند اگر چه تحقیقات بیشتری برای بررسی اثرات بیوچار باید صورت گیرد اما آن‌چه مشخص شده، اثرات مثبت و قابل توجه بیوچار بر حفظ سلامت و پایداری محیط‌زیست دلالت دارد. Melo و همکاران (۲۰۱۶) در مطالعه جذب و آزاد شدن کادمیم و روی در دو خاک اسیدی انتی‌سول و ورتی‌سول در حضور بیوچار کاه و کلش نیشکر تهیه شده در دمای ۷۰۰ درجه سانتی‌گراد اظهار داشتند، بیوچار کاه و کلش نیشکر موجب افزایش جذب و نگهداری هر دو فلز روی و کادمیم در هر دو نوع خاک شد. تبادل کادمیم و روی با کلسیم و منیزیم در بیوچار نشان داد که تبادل کاتیونی نقش مهمی در جذب فلزات سنگین توسط بیوچار ایفا می‌کند. بنابراین استفاده از بیوچار برای کاهش غلظت فلزات سنگین در طول زمان می‌تواند با جلوگیری از ایجاد خطرات زیست‌محیطی نقش مناسبی در تثبیت آلاینده‌ها داشته باشد. بنابراین، با توجه به این‌که سرعت فرآیندهای شیمیایی یکی از مسائل مهم در شیمی محیط‌زیست و خاک می‌باشد، به‌علاوه معمولاً فلزات سنگین به‌طور همزمان در محیط وجود دارند و بیوچار می‌تواند به‌عنوان جاذب تحرک فلزات را کاهش دهد. بنابراین مطالعه حاضر با هدف بررسی اثر بیوچار برگ گردو بر سینتیک جذب سرب در سیستم رقابتی (سرب و روی) در یک خاک آهکی در استان چهارمحال و بختیاری انجام شد.

مواد و روش‌ها

۱) خصوصیات خاک مورد مطالعه

خاک مورد مطالعه از لایه سطحی (۰-۳۰ سانتی‌متر) خاک‌های آهکی استان چهارمحال و بختیاری (منطقه حاشیه رودخانه زاینده رود) با طول و عرض جغرافیایی ۳۶۱۳۸۳۲-۴۷۴۰۶۴ متر نمونه‌برداری شد. نمونه‌های خاک پس از انتقال به آزمایشگاه، هواخشک و پس از کوبیده شدن از الک ۲ میلی‌متری عبور داده شد. سپس برخی از ویژگی‌های خاک (جدول ۱) از قبیل بافت به روش هیدرومتر، pH در سوسپانسیون با نسبت آب به خاک ۲ به ۱، قابلیت هدایت الکتریکی (EC) در عصاره صاف شده با نسبت آب به خاک ۲ به ۱، کربنات کلسیم معادل به روش تیتراسیون اسید باقی‌مانده، گنجایش تبادل کاتیونی (CEC) با استفاده از استات سدیم با pH=۷ و ماده آلی به روش اکسیداسیون تر (Sparks, ۱۹۹۶)، مقدار سرب و روی کل با استفاده از اسید نیتریک ۴ مولار (Sposito و همکاران، ۱۹۸۲) تعیین شد.

۲) تهیه بیوچار

برای تهیه بیوچار، برگ خزان شده درختان گردو در پایان فصل رشد از باغ‌های استان چهارمحال و بختیاری جمع‌آوری شد. بیوچار در دمای ۴۰۰ درجه سانتی‌گراد با قرار دادن در لوله‌های فلزی در پوش‌دار به قطر ۲/۵ و ارتفاع ۳۰ سانتی‌متر در کوره به مدت ۲ ساعت و در شرایط کمبود اکسیژن تهیه شد. همچنین، بیوچارها قبل از تیمار خاک‌ها از الک ۲ میلی‌متری عبور داده شد. سپس، ویژگی‌های بیوچارها از قبیل قابلیت هدایت الکتریکی، pH و گنجایش تبادل کاتیونی با استفاده از روش‌های بیان شده در بخش قبل، همچنین سرب و روی آن با روش خاکسترسازی خشک (Campbell و Plank, ۱۹۹۸) تعیین شد.

برای مطالعه اثر ۱ درصد (وزنی-وزنی) بیوچار تهیه شده در دمای ۴۰۰ درجه سانتی‌گراد بر سینتیک جذب رقابتی سرب، ۳۰۰ گرم از نمونه خاک مورد مطالعه در قوطی‌های پلاستیکی ریخته و ۳ گرم از اصلاح‌کننده به آن‌ها اضافه و به مدت ۳۰ روز در دمای ۲۲ درجه سانتی‌گراد انکوبه شدند و در این مدت رطوبت آن‌ها در حد ظرفیت مزرعه به کمک آب مقطر نگهداری شد. سپس، ۱ گرم نمونه از خاک هر تیمار درون ۸ لوله سانتریفیوژ ۵۰ میلی‌لیتری ریخته (برای ۸ زمان) و ۲۰ میلی‌لیتر کلرید کلسیم ۱۰ میلی‌مولار حاوی ۱ میلی‌مولار سرب یا سرب + روی (به نسبت مولی ۱ به ۱) به آن اضافه شد. سوسپانسیون‌های درون ۸ لوله سانتریفیوژ همزمان با سرعت ۱۶۰ دور بر دقیقه تکان داده شدند، هر یک از لوله‌ها در یکی از زمان‌های ۵، ۳۰ دقیقه، ۱، ۲، ۴، ۸، ۲۴ و ۴۸ ساعت برداشته و ۲ دقیقه با سرعت ۲۰۰۰ دور در دقیقه سانتریفیوژ شد. سپس غلظت سرب در عصاره‌های صاف شده با استفاده از دستگاه طیف‌سنج جذب اتمی (AAS) اندازه‌گیری گردید.

غلظت سرب جذب شده از تفاضل مقدار اولیه آن با مقدار آن در زمان‌های اندازه‌گیری شده، تعیین شد (Liu و همکاران، ۲۰۱۵). پس از انجام آزمایش‌ها و جمع‌آوری داده‌ها، معادله‌های سرعت مرتبه اول، تابع توانی، انتشار پارابولیکی و الوویج ساده (جدول ۱) بر داده‌های سرب جذب شده برازش و بر اساس دارابودن بیشترین ضریب تبیین (R^2) و کمبودن خطای استاندارد (SEE)، بهترین مدل توصیف‌کننده جذب سرب انتخاب و ضرایب این معادله‌ها برآورد شد. خطای استاندارد برآورد از رابطه زیر تعیین گردید:

$$SEE = [\sum(M-M^*)^2/n-2]^{0.5}$$

در رابطه بالا M مقدار سرب اندازه‌گیری شده، M^* مقدار سرب برآورد شده با استفاده از معادله‌های سینتیکی و n تعداد مشاهدات است.

جدول ۱- معادله‌های سینتیکی مورد استفاده در این تحقیق (Liu و همکاران، ۲۰۱۵)

معادله	مدل
مرتبه اول	$\ln(M_0 - M_t) = a - K_1 t$
انتشار پارابولیکی	$M_t = a + R t^{0.5}$
تابع توانی	$M_t = a t^b$
الوویج ساده	$M_t = a + 1/\beta \ln t$

* M_0 : مقدار سرب جذب شده ($mg\ kg^{-1}$) پس از ۴۸ ساعت، M_t : مقدار سرب جذب شده ($mg\ kg^{-1}$) در زمان t و R ، K_1 و b و $1/\beta$ ضرایب سرعت معادله‌ها هستند.

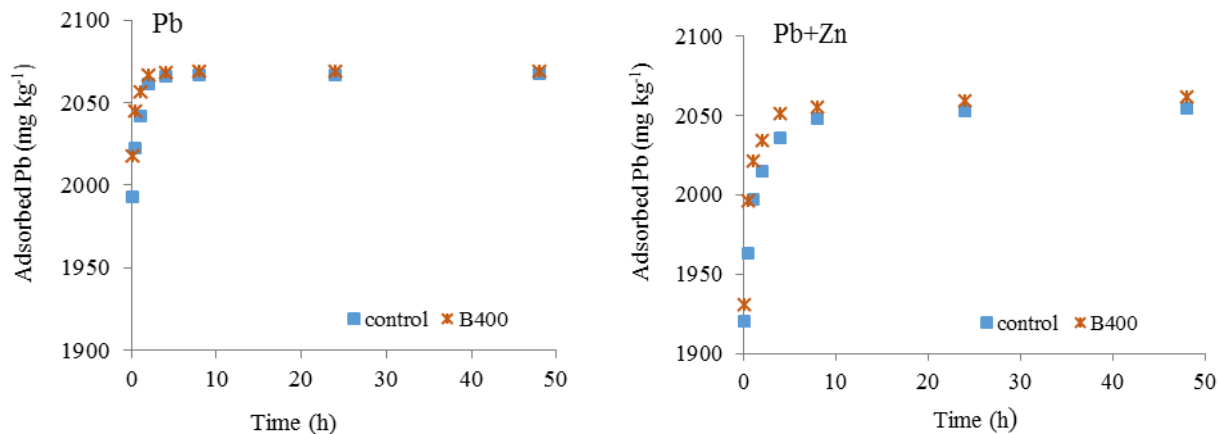
نتایج و بحث

خاک مورد مطالعه دارای بافت لوم‌شنی (۳۰ درصد شن، ۵۳ درصد سیلت و ۱۷ درصد رس) با $pH=7/9$ ، قابلیت هدایت الکتریکی $0/28$ دسی-زیمنس بر متر و کربنات کلسیم 150 گرم بر کیلوگرم خاک بود. ماده آلی آن $1/49$ درصد، گنجایش تبادل کاتیونی $17/7$ ($cmol+ kg^{-1}$) و به ترتیب روی و سرب کل $41/81$ و $12/60$ میلی‌گرم بر کیلوگرم بود. همچنین pH بیوجار تهیه شده در دمای 400 درجه سانتی‌گراد، قلیایی ($pH=9/3$)، قابلیت هدایت الکتریکی آن $5/6$ دسی‌زیمنس بر متر و گنجایش تبادل کاتیونی آن $22/9$ ($cmol+ kg^{-1}$) بود.

به منظور ارزیابی فرآیند جذب و پیش‌بینی مقادیر سرب جذب شده از معادلات سینتیکی تابع توانی، مرتبه اول، انتشار پارابولیکی و الوویج ساده استفاده شد. بر اساس ضریب تبیین (R^2) و خطای استاندارد برآورد (SEE) معادله تابع توانی نسبت به سایر مدل‌ها توانایی بیشتری در توصیف سینتیک جذب سرب در هر دو سیستم جذب (منفرد و رقابتی) معرفی شد (جدول ۲). Fonseca و همکاران (۲۰۰۹) در بررسی سینتیک جذب سرب و کروم در یک خاک شن لومی در مدت 288 ساعت نشان دادند که از بین سه معادله الوویج، شبه مرتبه اول و تابع توانی به دلیل آن که جذب سرب بلافاصله انجام گرفت، هیچ کدام از معادلات مورد استفاده جهت برازش داده‌های جذب مناسب نبودند در حالی که در جذب کروم معادله تابع توانی به عنوان بهترین مدل برازش شده بر سینتیک جذب کروم معرفی شد.

نتایج حاصل از جذب سرب در خاک‌های تیمار شده با بیوجار تهیه شده در دمای 400 درجه سانتی‌گراد به عنوان تابعی از زمان در دو سیستم جذب منفرد و رقابتی در شکل ۱ نشان داده شده است. همان گونه که این شکل‌ها نشان می‌دهند در هر دو سیستم جذب تقریباً حداکثر جذب در ۲ ساعت ابتدایی واکنش اتفاق افتاده و با گذشت زمان تماس مقدار جذب سرب افزایش یافت؛ به طوری که پس از زمان 10 ساعت روند جذب به سمت تعادل پیش رفت. جذب سریع در مرحله اول می‌تواند به دلیل خالی بودن مکان‌های جذب باشد که در نتیجه باعث افزایش شیب غلظت بین فلزات سنگین (سرب) در محلول و فلزات سنگین در نزدیکی سطوح جاذب می‌شود. همچنین، افزایش زمان تماس به دلیل تجمع سرب روی مکان‌های خالی منجر به کاهش جذب این فلزات در مراحل بعد می‌شود (Lao و همکاران، ۲۰۰۵).

سرعت جذب Pb^{2+} در سیستم منفرد نسبت به سیستم رقابتی کم‌تر بود. در سیستم رقابتی مقدار ضریب b نسبت به منفرد (۰/۵۴) بیشتر بود که نشان‌دهنده افزایش سرعت جذب سرب در حضور روی می‌باشد. نتایج نشان داد که مقدار سرب جذب شده به صورت تجمعی در سیستم رقابتی کمتر از منفرد بود. مقدار تجمعی سرب جذب شده در حضور روی به دلیل کاهش مکان‌های جذب زودتر از سیستم منفرد به تعادل رسید که نشان می‌دهد حضور روی می‌تواند بر جذب سرب تأثیرگذار باشد (جدول ۲). ضریب a نشان داد که حداکثر و حداقل میزان جذب سرب در هر دو سیستم جذب (منفرد و رقابتی) به ترتیب مربوط به خاک تیمار شده با بیوچار تهیه شده در دمای ۴۰۰ درجه سانتی‌گراد و تیمار شاهد بود. بنابراین مشابه نتایج بسیاری از محققان (Houben و همکاران، ۲۰۱۳؛ Melo و همکاران، ۲۰۱۶؛ Hongbo و همکاران، ۲۰۱۷) بیوچار به دلیل ویژگی‌های از قبیل؛ سطح ویژه، تخلخل، pH، بار سطحی، گروه‌های عامل، ترکیبات معدنی و گنجایش تبادل کاتیونی توانسته ظرفیت جذب سرب را در خاک افزایش دهد.

شکل ۱- مقدار تجمعی سرب جذب شده در دو سیستم منفرد (Pb) و رقابتی (Pb+Zn) در ارتباط با زمان در خاک‌های شاهد و تیمار شده با بیوچار

جدول ۲- پارامترهای معادله تابع توانی مورد استفاده برای جذب سرب توسط بیوچار

سیستم	تیمار	تابع توانی			
		SE	R ²	b (mg kg ⁻¹ h ⁻¹)	a (mg kg ⁻¹)
منفرد	شاهد	۱۳/۱	۰/۸۱	۰/۰۰۵۸	۲۰۳۶
	بیوچار ۴۰۰	۹/۵	۰/۸۲	۰/۰۰۳۷	۲۰۵۰
رقابتی	شاهد	۱۵/۶	۰/۹۱	۰/۰۱۰۹	۱۹۸۸
	بیوچار ۴۰۰	۱۸/۸	۰/۸۵	۰/۰۰۹۶	۲۰۰۶

نتیجه‌گیری

نتایج این پژوهش نشان داد معادله تابع توانی نسبت به معادله‌های سرعت مرتبه اول، انتشار پارابولیکی و الویج ساده با توجه به بیشتر بودن ضریب تشخیص (R²) و کم بودن خطای استاندارد (SEE) به خوبی توانست جذب سرب را در سیستم‌های منفرد و رقابتی توصیف کند. همچنین جذب سطحی فلزات به رقابت فلزات برای تصاحب جایگاه‌های جذب بستگی دارد. بنابراین در شرایط طبیعی که معمولاً فلزات سنگین به طور همزمان وجود دارند، سرب برای تصاحب جایگاه‌های جذب با روی رقابت دارد. سرب در سیستم رقابتی (سرب و روی) با سرعت بیشتری نسبت به سیستم منفرد جذب شد. همچنین بیوچار برگ گردو تهیه شده در دمای ۴۰۰ درجه سانتی‌گراد توانایی جذب سرب را دارد. به طور کلی بیوچار تهیه شده از برگ گردو به دلیل

بهبود ظرفیت جذب سرب و با توجه به فراوانی ضایعات باغبانی (برگ گردو) در استان چهارمحال و بختیاری، می‌تواند در کاهش تحرک فلزات سنگین (سرب) از خاک مفید باشد.

منابع

- Adriano D. C. Wenzel J. Vangronsveld and N. S. Bolan. 2004. Role of assisted natural remediation in environmental cleanup. *Geoderma*. 122: 121–142.
- Alloway B. j. 1995. Heavy Metals In Soils. 2nd Edition. London: Blackie Academic and Professional. 368p.
- Campbell C.R. and Plank C.O. 1998. Preparation of plant tissue for laboratory analysis. In: Kalra Y.P. (ed.) Handbook of Reference Methods for Plant Analysis. CRC Press. pp. 37-50.
- Del Rio-Celestino M. Font R. Moreno-Rojas R. and De Haro-Bailón A. 2006. Uptake of lead and zinc by wild plants growing on contaminated soils. *Industrial Crops and Products*. 24(3): 230-237.
- Fonseca B. H. Maio C. Quintelas A. Teixeira and T. Tavares. 2009. Retention of Cr (VI) and Pb (II) on a loamy sand soil: kinetics, equilibria and breakthrough. *Chemical Engin. J*. 152: 212-219
- Hongbo L.i. Xiaoling D. Evandro B. da Silva. Letuzia M. de Oliveira. Yanshan C. and Lena Q. Ma. 2017. Mechanisms of metal sorption by biochars: Biochar characteristics and modifications. *Chemosphere*: 178 (2017) 466-478.
- Houben D. Evrard L. and Sonnet P. 2013. Mobility, bioavailability and pH-dependent leaching of cadmium, zinc and lead in a contaminated soil amended with biochar. *Chemosphere* 92:1450-1457.
- Lao C. Zeledón Z. Gamisans X. and Solé M. 2005. Sorption of Cd (II) and Pb (II) from aqueous solutions by a low-rank coal (leonardite). *Separation and Purification Technology*. 45(2): pp.79-85
- Liang J. Liu J. Yuan X. Dong H. Zeng G. Wu H. Wang H. Liu J. Hua S. Zhang S. Yu Z. He X. and He Y. 2015. Facile synthesis of alumina-decorated multi-walled carbon nanotubes for simultaneous adsorption of cadmium ion and trichloroethylene. *Chemical Engineering Journal*. 273: 101-110.
- Liu P.Y. Wen Q.L. Li Y.J. Dong C.X. and Pan G.X. 2015. Kinetics of specific and non-specific copper sorption on aggregates of an acidic paddy soil from the Taihu Lake region in East China. *Pedosphere* 25:37-45.
- Melo A.C. Aline P. Aline R. Beesley L. Cleide A and Otávio A. 2016. Sorption and desorption of cadmium and zinc in two tropical soils amended with sugarcane-straw-derived biochar. *Journal of Soils and Sediments* 16:235-240.
- Sparks D.L. 1996. Methods of Soil Analysis Part 3-Chemical Methods, SSSA Book Series 5.3, Soil Science Society of America, American Society of Agronomy.
- Sposito G. Lund L.J. and Chang A.C. 1982. Trace metal chemistry in arid-zone field soils amended with sewage sludge: I. Fractionation of Ni, Cu, Zn, Cd, and Pb in solid phases. *Soil Science Society of America Journal* 46:260-265.
- Yousaf B. Liu G. Abbas Q. Ullah H. Wang R. Zia-ur-Rehman M. and Niu Z. 2017. Addition of biochar nanosheets to soil alleviate health risks of potentially toxic elements via consumption of wheat grown in an industrially contaminated soil. *Chemosphere* 1:161-170.
- Yu Jiang T. Jiang J. Xu R.K. and Li Z. 2012. Adsorption of Pb(II) on variable charge soils amended with rice-straw derived biochar. *Chemosphere* 89:249–256.

Topic for submission: Soil and Water Pollution and Crop Health

The effects of walnut leaves-derived biochar and presence of Zn^{2+} on Pb^{2+} adsorption kinetic in a sandy calcareous soil

Raeisi^{*1}, S., Motaghian², H.R., Hosseinpour, A.R³

¹ M. Sc. Student, Soil Science Department, Faculty of Agriculture University of Shahrekord, Iran

² Assistant Prof., Soil Science Department, Faculty of Agriculture University of Shahrekord, Iran

³ Prof., Soil Science Department, Faculty of Agriculture University of Shahrekord, Iran

Abstract

The biochar produced from pyrolysis of organic residue, which is one of the most efficient and low-cost adsorbent for removing Pb^{2+} from water or stabilizing it's in the soil. Also, several metals usually introduce to soils. Therefore, in this research the effect of walnut leaves-derived biochar (1% w/w of produced biochar at 400 C°) on Pb^{2+} adsorption kinetics in presence of Zn^{2+} a calcareous sandy soil was investigated. The results showed that the power equation was well described adsorption of Pb^{2+} in both presence and absence of Zn^{2+} ($R^2 > 0.85$). On the average, biochar increased the adsorption of Pb^{2+} in both adsorption systems (competitive and individual) at 11 mg/kg. By adding biochar, rate of adsorption of Pb (b value) reduced, while, site of available for adsorption (a value) increased. Also, the rate of adsorption of Pb^{2+} in the individual system was less than that of the competitive system. Generally, the results showed that walnut leaves-derived biochar prepared at 400 C° could increase adsorption of Pb and thus it was effective on Pb stabilization.

Keywords: Biochar, Competitive system, Kinetics adsorption

---

* Corresponding author, Email: raesisadegh@gmail.com